

פרשת מטות-מסעי- "וְעָרִים לְטִפְנֹו": על הסכנה שבבלבול בין העיקר לטפל

רגע לפני הכניסה לארץ, שבטי ראובן וגד מבקשים להישאר בעבר הירדן. יש להם המון נכסים והם מציגים למשה תוכנית עבודה מפורטת: "גְּדֹרֹת צֶאֱן נִבְנֶה לְמִקְנֵנוּ פֶּה, וְעָרִים לְטִפְנֹו". הם מבקשים קודם כל לבנות מכלאות לבהמות שלהם, ורק אחר כך בתים לילדים שלהם. משה מקשיב להם, מזהה מיד את העיוות, וכשהוא מאשר להם את התוכנית הוא הופך להם את המילים בכוונה: "בָּנוּ לָכֶם עָרִים לְטִפְכֶם, וּגְדֹרֹת לְצֹאנְכֶם".

במישור המוסרי והקיומי, חז"ל מקשרים באופן ישיר בין העיוות הזה לבין החורבן שאנו מזכירים בחודש אב, שאנו נמצאים בפתחו. המדרש מציין שדווקא בגלל ששבטי עבר הירדן חיבבו את ממונם והפרישו את עצמם מהכלל בשביל הנוחות הכלכלית, הם היו הראשונים שגלו מארצם. הטרגדיה של חודש אב היא הטרגדיה של חברה שמשקיעה את מרצה בבניית חומות פיזיות, נכסים והישגים חומריים ("גדרות לצאן"), ושוכחת להשקיע בנפש, בחינוך וביחסים האנושיים שבין אדם לחברו ("ערים לטפכם"). כשהחומר הופך לעיקר והרוח לטפל- הבית קורס מבפנים.

התיקון הנדרש מאיתנו הוא להחזיר את האדם (האדם באשר הוא אדם) אל מרכז הבמה, ולזכור שהנכסים נועדו לשרת את החיים, ולא ההיפך כמובן.

שאלה לדיון ומחשבה:

באילו הזדמנויות גם בחופש יש לנו הזדמנות אמיתי לראות את האדם שמולנו - התלמידה? החברה? השכן? ומתי אולי אנחנו מפספסים?

שבת של ראיית האחר והתמקדות בטוב ובעיקר!

